

Strategi for Kunst som utviklingskraft i Fjordbyen

Fjordbyens visjon er «der folk, fjord og fremtid møtes» og Fjordbyen skal gjøre grønne Lier enda grønnere og blåere. Fjordbyen i Lier og Drammen planlegges i tråd med FNs bærekraftsmål.

Fjordbyen blir den første urbane stedsutviklingen i Lier kommune og kunst og kultur er blant selvsagte viktige kvaliteter i et urbant bomiljø. Et kreativt, skapende miljø for kunst må bygges opp over tid, sammen med nødvendig infrastruktur som produksjonslokaler og fasiliteter, visningsrom og muligheter. Lier kommune og Eidos og Infrastrukturselskapet ønsker satsning på kunst i hele transformasjonsprosessen og i Fjordbyen skal vi legge til rette for at et skapende kunstmiljø skal bli en permanent og naturlig del av området. Kunst og kulturnæringer tilfører arbeidsplasser, identitet og møteplasser og bidrar i stor grad til steders attraktivitet. Kunstsatsningen skal bidra til å bygge opp et kompetansemiljø innenfor billedkunst og kunst og kultur, og skape grobunn for at slike miljøer kan vokse og bli en del av den nye Fjordbyen.

Et nomadisk kunstlaboratorium skal etableres og utvikles og flyttes rundt på området i takt med utvikling og transformasjon og være en utviklingskraft som bidrar til å skape attraktivitet og bygge opp det kunstfaglige miljøet og skal med tiden finne sin permanente plass i den nye Fjordbyen.

Store Gilhus Gård kan etableres som en grønn møteplass for kunst og kultur, dyrking og matproduksjon og kulturarv og formidling – dette kan bli hjertet i den nye Fjordbyen som binder Liers historie og landsbrukstradisjoner sammen med den nye fremtidsbyen som skal vokse frem.

Ambisjon for kunst i Fjordbyen (2050)

Fjordbyen skal være internasjonalt kjent for sitt arbeid med kunst.

I Fjordbyen er kunst og kunstnere **varig** til stede. Kunstnere og kunst har vist vei mot fremtidens samfunn, vært en utviklingskraft i transformasjonsprosessen og bidratt til å forme stedets identitet.

Kunsten kan være dristig og overraskende, bemerkelsesverdig og engasjerende. Den kan aktivere sansene og intellektet, pirre nysgjerrigheten og inspirere til refleksjon. Kunsten skal være av høy kvalitet, og være relevant i sin samtid. Kunsten har en verdi i seg selv. Den kan virke både på kort og på lengre sikt, og også bli og være permanent. Kunst skal være en utviklingskraft og en viktig del av stedsutviklingsprosessen i Fjordbyen.

Fjordbyen skal være en by hvor kunstnere bor og virker og bidrar i samfunnsutviklingen, formingen av stedsidentiteten og utformingen av stedene. I Fjordbyen skal det finnes produksjonslokaler for kunst, kultur og kreative næringer og makers space, sambrukslokaler for gründere og frivillige aktører.

Kunst i offentlige rom skal kommunisere med menneskene som oppholder seg der. Kunst i offentlig rom skal oppleves som relevant og meningsfullt, og ulike grupper av befolkning skal kunne oppleve medeierskap til det.

For å lykkes med dette har vi følgende 3 strategiske hovedgrep:

1. Kunstner i transformasjonsprosessen

Kunstnere kan være lokale, nasjonale og internasjonale. Kunst skal inn på et tidlig stadium, ikke definert som et midlertidig prosjekt, men som et tidlig prosjekt som *kan* være med på å forme det som blir varig, eksistere i en periode – temporært eller videreutvikles og transformeres videre med stedet og være en arena for utprøving og medvirkning. Kunstnere har alternative tilnærminger til å jobbe med sted i og bidrar til å ta steder i bruk på nye måter og til å engasjere ulike deler av befolkningen i dette. Kunstnerne skal gis rom og tid til kunstneriske prosesser, undersøkelser og utforskning. De kunstneriske prosessene og prosjektene kan være lærings- og utviklingsprosesser som i seg selv har stor verdi. Kunstprosjektene skal være med på å utvikle Fjordbyen som sted og visjonen for hva Fjordbyen være.

2. Kunstproduksjon & Infrastruktur.

Det skal etableres visningssteder for kunst og produksjonslokaler for kunstnere. Under de ulike transformasjonsprosessene vil de være midlertidige og nomadiske. Det skal legges til rette for utvikling av kunstfaglig kompetanse og fagmiljø, formidling og publikumsutvikling, slik at det midlertidige og nomadiske etter hvert tar permanente former. Kunstfaglige produksjonsmiljøer skal kunne vokse frem, blomstre og være relevante og vitale og varig til stede i Fjordbyen

3. Samarbeid og spleiselag

Kunstsatsingen er et samarbeid mellom Lier kommune og grunneiere og utviklere i Fjordbyen gjennom infrastrukturselskapet. Intensjonen er at kunsten ansees som felles infrastruktur og at Infrastrukturselskapet avsetter 0,75- 1% av det samlede infrastrukturbidrag til kunst. Lier kommune avsetter pt. 1% til kunst i sine offentlige formålsbygg og har en intensjon om å revidere sin kunstordning slik at den også vil omfatte uterom og temporære prosjekter og offentlige steder som ikke er tilknyttet noe offentlig bygg. Lier kommune skal bidra aktivt til å sikre supplerende finansiering ved å søke ekstern finansiering, for eksempel fra stiftelser og statlige og regionale kunst og kulturordninger.

Organisering

Model 1:

Kunstsatsningens prosjektledelse legges under Fjordbykontoret og rapporterer til en styringsgruppe hvor infrastrukturselskap, grunneiere og kommunens administrative ledelse er representert. Prosjektledelsen skal ha et tverrfaglig råd som sikrer bred og tverrfaglig kompetanse i alle kunstprosjekter og ser helheten i kunstsatsningen og transformasjonen. Denne tverrfaglige gruppen kan også ha et utvidet mandat som favner «placemaking», kreative næringer, Før byen kommer, skape attraktivitet og byliv og menneskevennlig byutvikling. Prosjektledelse med tverrfaglig råd skal kobles på bestilling/oppstart av en ny detaljregulering. Hensikten med dette er at kunstnere og kunstprosjekter skal ha muligheten til å være deltagende og påvirke detaljreguleringen og det skal gi muligheter for grunneiere innen området å være med å lage en plan for kunst i sitt område. Kunstnerne/de kunstfaglige miljøene som får oppdrag i området skal gjennom denne organiseringen ha kort vei til aktører, ressurser, kompetanse og områder samtidig som de har et mandat til å gjennomføre oppdraget innenfor rammene som gis av kunstplanen. Infrastrukturselskapet og Lier kommune har en felles kunststrategi og felles mål for kunst i Fjordbyen. Avsetning fra Infrastrukturselskapet og Lier kommunes reviderte kunstordning disponeres som en samlet pott med felles kunststrategi som overordnet styringsdokument.

Model 2:

Lier kommune og grunneiere/utviklere v/ Infrastrukturselskapet i Fjordbyen vedtar en felles kunststrategi og an avsetning til kunst/grunnfinansiering gjennom henholdsvis Infrastrukturselskapet og Lier kommunes investeringsbudsjett. Kunstavsetningen til Infrastrukturselskapet skal anvendes til kunst rettet mot offentlige tilgjengelige arealer – Kunstavsetningen til Lier kommune skal anvendes i og rundt kommunale formålsbygg og kommunale utearealer. Kunstprosjektene organiseres henholdsvis under Infrastrukturselskapet og under kommunen og jobber med separate prosjekter men følger samme strategi/mål. For å sikre godt samarbeide og muligheter for langsiktig prosjekter burde det være en felles prosjektledelse/ styringsgruppe og et kunstfaglig/tverrfaglig råd – noen må se helheten i prosjekter ikke tenkt hvert kunstprosjekt som en uavhengig enhet